

Briuselis, 2022 m. sausio 10 d.
(OR. fr)

5015/22

LIMITE

FISC 1
ECOFIN 1

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės
kam: Nuolatinųjų atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 15294/21 - COM (2021) 823 final

Dalykas: Direktyva dėl pasaulinio minimalaus tarptautinių grupių apmokestinimo
lygio nustatymo Europos Sąjungoje
– Politiniai debatai

I. Pagrindiniai pokyčiai ir dabartinė padėtis

1. Spalio 8 d. EBPO / G20 mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo (BEPS) įtraukios sistemos kontekste buvo pasiektas susitarimas dėl tarptautinių taisyklių, kuriomis reglamentuojamas tarptautinių įmonių pelno apmokestinimas, reformos. Visos įtraukiai sistemai priklausančios ES valstybės narės prisijungė prie pareiškimo dėl dviejų ramsčių sprendimo ekonomikos skaitmeninimo keliamiems mokesčiniams uždaviniams spręsti. 2020 m. lapkričio 27 d. išvadose Taryba jau pareiškė nuosekliai remianti įtraukios sistemos darbą¹.
2. Kaip rodo visuomenės atsiliepimai, šis susitarimas, šiuo metu vienijantis 137 šalis ir jurisdikcijas, yra svarbus žingsnis siekiant veiksmingos ir teisingos pelno apmokestinimo sistemos.

¹ Dok. ST 13350/20.

3. Minimalus efektyvusis apmokestinimas („antrasis ramstis“) iš esmės grindžiamas dviem nacionalinėje teisėje taikytinomis taisyklėmis (visuotinės kovos su mokesčių bazės erozija (*GloBE*) taisyklės): i) pajamų įtraukimo taisykle (angl: *Income Inclusion Rule, IIR*), pagal kurią tarptautinės grupės patronuojančioji įmonė apmokestinama papildomu mokesčiu dėl to, kad mažai apmokestinami ją sudarantys subjektai; ir ii) nepakankamai apmokestinamų mokėjimų taisykle (angl: *Undertaxed Payment Rule, UTPR*), pagal kurią subjektas, atliekantis mokėjimą kitam tos pačios grupės subjektui, kurio mažai apmokestinamos pajamos neapmokestinamos pagal IIR, gali atsisakyti atskaityti tą mokėjimą arba numatyti lygiavertį koregavimą.
4. Šiomis taisyklėmis nustatomas papildomas mokestis siekiant minimalaus apmokestinimo lygio, kurio kriterijus yra efektyviojo mokesčio tarifo dydis, apskaičiuojamas jurisdikcijos pagrindu ir naudojant bendras mokesčių, kuriems taikoma direktyva, ir mokesčio bazės, nustatytos remiantis apskaitiniu pelnu, apibrėžtis. Jos taikomos tarptautinėms įmonėms, kurių apyvarta yra ne mažesnė kaip 750 mln. EUR finansinėse sąskaitose. Ir taikant IIR, ir UTPR orientacinis minimalus mokesčio tarifas yra 15 %.
5. *GloBE* taisyklėse numatytos išimties, grindžiamos veiklos turinio išimties (angl. *carve out*) kriterijumi ir formule, pagal kurią neapmokestinama pajamų suma, atitinkanti materialiojo turto grynosios buhalterinės vertės ir darbo užmokesčio išlaidų vertės fiksuotą procentinę dalį (5 %). Pirmuosius 10 metų taikoma pereinamojo laikotarpio taisyklė, pagal kurią ši su turiniu susijusi išimtis taikoma pradedant nuo 8 % materialiojo turto buhalterinės vertės ir nuo 10 % darbo užmokesčio išlaidų. Tuomet materialiajam turtui taikoma procentinė dalis per pirmuosius penkerius metus kasmet mažės 0,2 %, o vėliau – 0,4 %. Darbo užmokesčio išlaidoms taikoma procentinė dalis per pirmuosius penkerius metus kasmet mažės 0,2 %, o vėliau – 0,8 %.
6. *GloBE* taisyklėse taip pat numatyta *de minimis* išimtis jurisdikcijoms, kuriose tarptautinės bendrovės apyvarta yra mažesnė nei 10 mln. EUR, o pelnas – mažesnis nei 1 mln. EUR.

7. Pagal EBPO / G 20 įtraukios sistemos spalio mėn. pareiškimą antrasis ramstis turėtų būti perkeltas į nacionalinę teisę 2022 m. ir įsigaliooti 2023 m., o UTPR taisyklė turėtų įsigaliooti 2024 m.
8. 2021 m. gruodžio 14 d. EBPO / G20 įtrauki sistema bendru sutarimu priėmė standartines taisykles, kuriomis įgyvendinamas 2021 m. spalio mėn. pareiškimas dėl *GloBE* taisyklių principų ir nustatomi įgyvendinimo mechanizmai. Jos paskelbtos gruodžio 20 d.

II. Pasiūlymo dėl direktyvos tikslas

9. Siekdama užtikrinti nuoseklų ir su ES teise derantį *GloBE* taisyklių įgyvendinimą, 2021 m. gruodžio 22 d. Europos Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos dėl bendro minimalaus tarptautinių grupių apmokestinimo lygio ES².
10. Šiame pasiūlyme dėl direktyvos pateikiamos taisyklės, pagal kurias valstybės narės taikys papildomą mokestį remiantis mažai apmokestinamomis sudarančiojo subjekto pajamomis. Pasiūlyme pateikiamos taisyklės yra pakoreguotos palyginti su EBPO pavyzdžio taisyklėmis; tai grindžiama būtinybe laikytis ES pirminės teisės: nors EBPO standartinėse taisyklėse reikalaujama, kad IIR būtų taikoma tik užsienio subjektams, t. y. įsisteigusiems kitoje jurisdikcijoje nei pagrindinė grupės buveinė, IIR būtina taikyti ir nacionaliniams subjektams, kad direktyva būtų laikomasi įsisteigimo laisvės principo.

² Dok. ST 15294/21.

11. Visos kitos EBPO susitarimo ypatybės (taikymo sritis, tarifai, išimtys ir t. t.) lieka tos pačios. Kaip numatyta EBPO standartinėse taisyklėse, pasiūlymu dėl direktyvos valstybėms narėms bus leidžiama pasirinkti galimybę rinkti nacionalinį papildomą mokestį iš jų šalyje įsisteigusių mažai apmokestinamų subjektų (angl. *domestic top up tax*). Šią galimybę pasirinkusios valstybės narės turės apskaičiuoti papildomą nacionalinį mokestį pagal tokias *GloBE* taisykles, kokios bus nurodytos į direktyvoje. Papildomas vietoje mokėtinas mokestis bus atskaitytas grupės patronuojančiosios įmonės lygmeniu, o ji ir toliau bus atsakinga už visai grupei taikomo papildomo mokesčio apskaičiavimą.
12. Pasiūlyme nustatytas direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę terminas – 2022 m. gruodžio 31 d., kad nacionalinės teisės aktai, kuriais direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, įsigaliotų pagal įgyvendinimo tvarkaraštį, priimtą EBPO / G20 BEPS įtraukios sistemos kontekste (2023 m.).
13. Be to, kad reikia pakoreguoti IIR taikymo sritį taip, kad ji atitiktų ES pirminę teisę, priėmus šią direktyvą bus siekiama dar vieno tikslo. Iš tiesų ilginiui ja bus užtikrintas aukšto lygio valstybių narių nacionalinių įstatymų, įgyvendinančių antrąjį ramstį, koordinavimas ir didesnis teisinis tikrumas bei stabilumas, taip išvengiant tokių situacijų, kai bendrojoje rinkoje veikiančioms tarptautinėms įmonėms taikomi skirtingi įstatymai. Be to, tai, kad antrasis ramstis visoje ES įsigalios tą pačią dieną laikantis EBPO nustatyto įgyvendinimo tvarkaraščio, bus aiškus ženklas, kad valstybės narės yra įsipareigojusios pažaboti lenktynes dėl žemesnių standartų įmonių apmokestinimo srityje.

III. Tolesni veiksmai

14. Pirmininkaujanti Prancūzija techniniam pasiūlymo nagrinėjimui ketina skirti visus būtinus išteklius; todėl pirmieji pusmečio mėnesiai mokesčių srityje daugiausia bus skirti šiam klausimui nagrinėti. Šis tekstas Mokesčių klausimų darbo grupės lygmeniu pradėtas nagrinėti sausio 4 d. (ekspertų lygmeniu), o 2022 m. sausio 6 d. Mokesčių klausimų aukšto lygio darbo grupėje buvo pasikeista nuomonėmis. Šios diskusijos parodė, kad delegacijos sutaria, kad šis dokumentas yra prioritetinis, bet kartu itin daug dėmesio skiria naujų taisyklių priėmimo ir perkėlimo į nacionalinę teisę tvarkaraščiui.
15. Užbaigus techninį direktyvos teksto redakcijos rengimo darbą, direktyva bus pateikta Tarybai (ECOFIN) politiniam susitarimui pasiekti, kad nacionaliniai parlamentai turėtų pakankamai laiko priimti nacionalinės teisės aktus, būtinus šiai direktyvai perkelti į nacionalinę teisę. Taryboje (ECOFIN) ministrai bus nuolat informuojami apie techniniu lygiu daromą pažangą.
16. Todėl Nuolatinių atstovų komiteto prašoma pasiūlyti Tarybai – siekiant pateikti politines gaires tolesniam šio teksto techniniam nagrinėjimui – pasikeisti nuomonėmis šiais klausimais:
 - a) ar pritariate tikslui nuosekliai ir laikantis ES teisės perkelti taisykles, nustatytas tarptautiniu susitarimu dėl antrojo ramsčio?
 - b) Ar sutinkate, kad šio teksto techninio nagrinėjimo užbaigimas turėtų būti laikomas prioritetu, kad būtų kuo greičiau pasiektas susitarimas ir atsižvelgta į būtinus perkėlimo į nacionalinę teisę terminus?